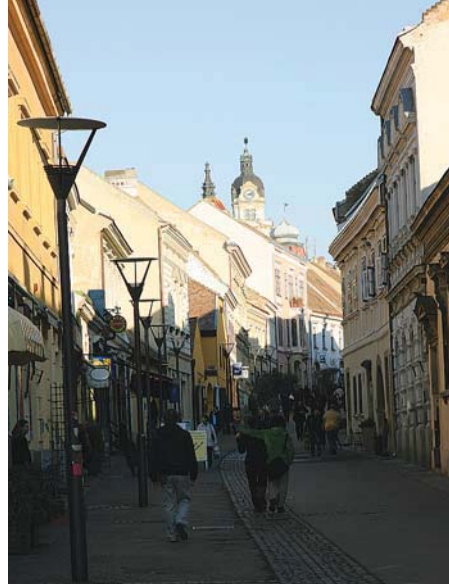

A Király utca forgatagát magunk mögött hagyva egy kávé mellett pihenünk meg Pécs legszebb piazzáján, a Jókai téren, majd sétáljunk végig a hétszáz éves Ferencesek utcáján, ahol egymásra rakódó korok emlékei fogadnak bennünket.

Jókai tér, Ferencesek utcája

Amennyiben a Széchenyi tér a modern Pécs szimbóluma, a tőle nyugatra, egy perc sétára található Jókai térről bizvást elmondhatnánk, hogy a város kétezer évének méltó reprezentánsa. Ez még akkor is igaz, ha a középkorban a mai szint alatt három méterrel építkeztek, az ókeresztény időszak itt is megtalált sírjait pedig ennél is jobban belepte az idő. A méreteiben és kialakításában egyaránt ékszerdoboznak számító téren egykor a város előkelői, a leggazdagabb kereskedők és iparosok házai emelkedtek. Nagy idők nagy tanúja a valaha Hal- és Húspiactnak, majd Kis térnek, 1893-tól pedig Jókai térnek elnevezett terecske, amely 2001-ben szinte teljesen megújult.

A Széchenyi térről haladva jobb oldalt az 1764 óta patikaként üzemelő Sipőcz-ház mellett haladunk el, ahol a ma Szerecsen Patika Múzeum 1897-ben készített bútorzata kápráztatja el a betérőket. Vele szemben található a Jókai tér 6. szám alatti, de mindenki által Elefántos háznak ismert épület. Már a késő középkorban rangos kőház állt itt, ahol az 1550-es években oszmán előkelők vezettek keleti háztartást. Talán nekik épült a tér délnyugati sarkán álló kicsiny dzsámi, amelynek mekkai tájolását a 20. századig megtartotta a helyére épített háztömb. A minaret utolsó műezsinje láthatta Makár János horvát huszárait a tér déli sarkába torkolló utcában, amint 1686-ban egy hirtelen rajtaütés során halomra ölték a török martalócokat, akik a közeli Mátyás utcában éltek szegényes házaikban. Ha ehhez hozzávesszük, hogy 1704-ben a városba betörő rácok felégették a Jókai tér egyes háza-it is, jól látszik, bizony hányatott sors jutott ennek a városrésznek.

Hagyjuk magunk mögött a teret, és induljunk el a városképi védettséget élvező Ferencesek utcáján nyugati irányba. A Király utca folytatásaként is felfogható házsor a végén álló ferences templomról és barátok hajdani kolostoráról kapta a nevét, már a középkori oklevelekben is Szent Ferenc utcájának hívták. A régi pécsi iparos családok házai által szegélyezett utcán 1960-ig villamos csilingelt, igaz, aki sietett, az inkább gyalog közlekedett, mert az

egyetlen sín páron lassan haladt a közlekedés. Ma az utca szinte minden háza komoly építészeti értéket képvisel. Kiemelkedik közülük kapcsolt ikerablakaival, zárt erkélyével és szép frízeivel a 14. szám alatti épület, a romantikus építészet egyik pécsi gyöngyszeme. Földszintjén az egykor világhírű pécsi kesztyűgyár modern újraálmódói nyitották meg márkaboltjukat, ezért nemcsak a klasszicizáló barokk utca kép, hanem minőségi áruk vásárlása miatt is érdemes végigsétálni az utcán.

Ha elfáradunk, a magyaros konyha szerelmeseként betérhetünk egy ebédre akár a Ferences Vendéglőbe, akár a monarchia hangulatát idéző Krúdy Vendéglőbe. A velőcsont komótos lepucolatása során van időnk emlékezni azokra az időkre, amikor még a házak mögött magtárak, istállók, gyümölcsösök álltak, és török derwis, szerb kereskedő, horvát aranyműves és magyar szücs róttá a gondozott utcákat. Nehéz elképzelni, de az utca jobb végében álló, ma méltatlan állapotban levő Memi pasa fürdője csak az egyik gőzfürdője volt a török Pécsnek, amely a széltalpú Evlia szerint „Boldogító, szép építésű, jó levegőjű, jó megjelenésű és kellemes forró (hely), melynek minden fürdőszolgája a Nap karma, hold fényességű ifjú. ... Pécs városának minden szerelmese ebben a fürdőben mutatja meg ezüst testét, indigókék törölközőkben mint a megtört héjú mandula, tiszta és fehér, szépséges testükre eresztik hajfonatukat, szerelmeseik eszét összezavarják, csalján és bőséggel a fürdő belsejébe mennek.” Erről írhatta 1664-ben a várost elfoglaló keresztények között levő Esterházy Pál, hogy „... fürdő..., márvány-padlóval, érc szökőkúttal és bolthajtásos kristályablakokkal díszítve”. Ne menjünk most tovább, a fürdő megmaradt köveire támaszkodva számoljuk össze a fürdők, csorgók és ligetek számát a mai városban, és csodáljuk a régi kor embereinek harmóniára törekvését, ahogy élehetővé varázsolták Pécsset a vérzivataros évszázadokban is.

LEJEGYEZTE: DR. VARGA SZABOLCS

FOTÓK: MÜLLER NÁNDOR

